

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНИХ МОВ

Кафедра китайської мови і перекладу

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗАНЕ ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ НА ПОЧАТКОВОМУ РІВНІ**

Курсовий проєкт

з напрямку підготовки

035.065.01 Мова і література (китайська)

4 курс, МЛК62-21,

Радченко Єлизавети

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук, професор

Удовиченко Л.М.

Київ – 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОГО ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	6
1.1. Особливості китайської та англійської мови.....	6
1.2. Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови.....	8
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОГО КУРСУ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОГО ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (1 РІК НАВЧАННЯ).....	16
2.1. Цільова настанова.....	16
2.2. Необхідність створення авторського курсу.....	17
2.3. Організаційно-методичні рекомендації.....	18
2.4. Зміст авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання).....	19
ВИСНОВКИ.....	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40

ВСТУП

Актуальність дослідження. Китайська мова є однією із найпоширеніших мов у світі, котрою користується більше ніж 1,3 мільярда людей. Окрім цього, Китай – це країна, яка є однією із найшвидше зростаючих економік світу. Тому, вивчення китайської мови надасть можливість досягти успіхів у бізнесі та встановленні контактів. Незважаючи на те, що китайську мову вважають досить складною, засвоїти її не так і складно, якщо прикласти зусиль. Граматично вона доволі схожа з англійською.

Англійська мова також є однією із найпоширеніших та найважливіших мов у світі. Вивчення англійської мови вже давно не просто модна тенденція, а й необхідністю в сучасному глобальному суспільстві. Саме англійська мова є признаним мовним стандартом для міжнародного спілкування.

Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови буде мати дуже багато переваг. Це відкріє можливості для вільного спілкування; допоможе знайти приятелів і підтримувати зв'язок із людьми з усіх куточків світу; відкріє кар'єрні можливості, адже зараз багато компаній вимагає знань іноземних мов від своїх працівників, а це дасть змогу ефективніше спілкуватися із клієнтами з інших країн; покращить процес навчання. Значна частина сучасної навчальної та пізнавальної літератури є в доступі цими іноземними мовами. Окрім цього, знаючи іноземні мови можна вчитися в університетах за кордоном і брати участь у міжнародних проектах.

Китайська та англійська мова надає більший доступ до пізнання культури інших країн через літературу, фільми, музику та мистецтво. Тому, знаючи мови можливо краще зрозуміти та насолодитися творчістю різних країн. Вивчення цих мов також має вплив на саморозвиток, оскільки воно розвиває пам'ять, логічне мислення та творчі здібності, вчить організовувати інформацію та виражати власні думки чітко і переконливо. Ще однією перевагою буде необмежений доступ до інформації в мережі. Знання китайської та англійської значно спростить подорожі, оскільки цими мовами

спілкуються люди у багатьох країнах. Знання цих іноземних дозволить в подальшому вільно вибирати місце для життя, відкриє більше кар'єрних можливостей, спростить спілкування.

Актуальність проблеми, недостатня її теоретична і практична розробленість, практичні потреби зумовили вибір теми дослідження «Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Створення авторського курсу».

Метою роботи є дослідження взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Створення авторського курсу.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі **завдання**:

- розглянути особливості китайської та англійської мови;
- виявити взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови;
- навести цільову настанову щодо створення авторського курсу;
- визначити необхідність створення авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання);
- надати організаційно-методичні рекомендації;
- запропонувати зміст авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання).

Об'єкт дослідження – взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови.

Предмет дослідження – взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Створення авторського курсу.

Методи дослідження: історико-логічний використано для вивчення підходів до взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови; системний – для висвітлення основних питань досліджуваної проблематики; метод порівняльного аналізу – для систематизації та класифікації факторів дослідження; проектування використано для створення авторського курсу.

Практична цінність отриманих результатів полягає у дослідженні та аналізі взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Здійснено створення авторського курсу, яким можуть

користуватись як викладачі, так і студенти та всі кого цікавить дана тема. Матеріали дослідження можуть бути використані в подальших дослідженнях; при написанні тематичних і узагальнюючих підручників, посібників, монографій.

Структура роботи: робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОГО ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

1.1. Особливості китайської та англійської мови

Мова є досить динамічною одиницею. Її склад не залишається стабільним, а постійно змінюється. Зміни в будь-якій мові можуть виражатися, по-перше, в тому, що певні лексичні одиниці перестають вживатися або вживаються мало, а по-друге, в появі у мові нових одиниць, які замінюють ті, що вже не вживаються або починають функціонувати разом з ними протягом тривалого або короткого періоду часу [19, с. 218]. Слід зазначити, що одиниці, які вже присутні в мові, можуть набувати нових значень або змінюватися. Крім того, із розширенням сфери застосування однієї мови виникають її варіанти та діалекти.

Китайська мова є однією із найстаріших мов у світі. Вона має свої особливості, котрі відрізняють її від інших мов. Наведемо декілька головних особливостей китайської мови:

1. Ієрогліфи. Китайська мова застосовує систему письма на основі ієрогліфів, де кожен символ представляє слово чи поняття. Саме це і робить китайську мову унікальною, адже для того, щоб її вивчити необхідно засвоїти значну кількість символів.

2. Тони. Китайська мова містить систему тонів. Зміна певного тона може змінити в загальному значення конкретного слова. Є 4 основні тони, а також п'ятий тон – нейтральний. Ось це може бути як виклик для неносіїв мови, тому що неправильний тон при вимові може призводити до неправильного розуміння.

3. Словорозуміння. Китайська мова містить значну чисельність однозначних слів [24, с. 49]. Ці слова можуть містити різноманітні значення у залежності від контексту. Цей момент означає, що зрозуміння слова може бути визначено лише із контексту речення.

4. Граматика. Китайська мова має, у порівнянні із іншими мовами, просту граматiku. Для прикладу, відсутність закінчень (родових і числових), а також відсутність відмінювання дієслів за особами та числами.

5. Діалекти. Китайська мова містить велику кількість діалектів, котрі можуть значно різнитися один від одного [1, с. 129]. Одними із найпоширеніших діалектів вважається мандаринський, кантонський і уейхайський. Саме присутність різних діалектів може створити труднощі у процесі спілкування між різними регіонами в Китаї.

Враховуючи ці особливості, вивчення китайської мови може бути викликом, проте це також відкриває дуже багато можливостей, зокрема і для спілкування із китайськими громадянами, а також поглиблення розуміння культури країни.

Сучасна англійська мова належить до унікального лінгвістичного явища, враховуючи кількість національних, регіональних різновидів і моделей, у яких вона використовується в соціальній комунікації, а також враховуючи кількість носіїв нею як іноземної, на даний момент це приблизно 1 млрд., що перевищує кількість людей, які розмовляють англійською як рідною та другою мовою [12, с. 94]. Деякі дослідники прогнозують, що в найближчі десятиліття приблизно 3 мільярди людей розмовлятимуть тією чи іншою формою англійської мови, що майже в п'ять разів перевищує населення англомовних країн і на даний момент становить близько третини жителів планети.

На початку третього тисячоліття глобальні зміни в геополітичному, соціальному та етнокультурному середовищі призвели до змін функції англійської мови (АМ), її сучасного статусу та ролі в міжнародному спілкуванні. З другої половини минулого століття і до теперішнього часу в мовному вжитку накопичилася велика кількість понять і відповідних термінів, пов'язаних зі статусом англійської мови як поліцентричної мови, її різновидами і моделями соціальної комунікації: World English (світова англійська), international English (міжнародна англійська), global English

(глобальна англійська), World Englishes (світові англійські мови), English as a lingua franca (англійська мова як лінгва франка / засіб міжмовного спілкування) [21, с. 78].

На цьому етапі свого розвитку англійська мова стала домінуючою мовою світу та офіційно вважається національною мовою та другою за чисельністю мовою у Великобританії, США, Канаді, Австралії та Новій Зеландії. Офіційна мова Республіки Індія, Південно-Африканської Республіки, Республіки Філіппіни, Республіки Сінгапур та інших країн.

Щодо фонетичної варіативності в сучасній англійській мові, то варто згадати чотири її аспекти:

1) пневмомеханічна основа всіх звукових одиниць і самого процесу мовлення, що визначається будовою і функцією мовного органу (граничний аспект) [21, с. 118];

2) системний зв'язок між звуковими одиницями, їх положення в структурі слова чи речення (системний або структурний аспекти);

3) розрізнення різних стилів і жанрів мовлення (за стильовими відмінностями);

4) існують діалектні, місцеві та соціальні відмінності у вимові (діалектні аспекти) [2, с. 49].

Запропонована класифікація досить повно відображає варіативність, яка є особливістю мовних систем та їх реалізацій.

1.2. Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови

Дослідження вивчення китайської та англійської мов є досить активною галуззю в лінгвістиці та прикладному мовознавстві. Серед досліджень вивчення китайської мови як іноземної включаються теми:

Фонетика та фонологія. Ця тема містить дослідження тональної системи, а також ініціалей, фіналей та їх сприйняття.

Граматика. Дана тема включає вивчення порядку слів, а також класифікаторів, аспектуальних часток та інших граматичних особливостей мови.

Ієрогліфіка. Включає дослідження щодо процесів запам'ятовування та розпізнавання ієрогліфів.

Лексика. Містить вивчення стратегій стосовно запам'ятовування лексики та особливостей семантичних полів.

Прагматика та соціолінгвістика. Включає застосування мови у комунікативних ситуаціях, а також урахування культурних норм та контекстів соціальних.

Методика викладання. Стосується розробки та оцінки ефективних методів щодо навчання китайської мови для різних цілей.

Відомою дослідницею у цій галузі є Чжаохун Хан [22]. Вона зробила вагомий внесок в розуміння процесів щодо засвоєння китайської мови.

Галузь вивчення англійської мови як іноземної є значно ширшою та має довшу дослідницьку історію. Ця галузь включає багато аспектів, що є подібними до вивчення китайської, але із врахуванням специфіки самої англійської мови.

Є багато теорій та моделей засвоєння другої мови, що були розробленими такими дослідниками, як Стівен Крашен [17] із теорією монітора, Евелін Хатчер [14] із дослідженнями інтеракційної гіпотези, Майкл Лонг [18] із інтеракційною теорією тощо.

Такі дослідження роблять охоплення впливу рідної мови на вивчення іноземної, значення мотивації, а також ставлення, стратегій навчання та інших аспектів.

Існують дослідження, котрі порівнюють процеси вивчення китайської та англійської мов. Вони виявляють спільні та відмінні риси та труднощі із якими стикаються при вивченні люди, рідною мовою котрих є китайська чи англійська.

Для прикладу, може досліджуватись вплив тональної системи китайської мови відповідно на сприйняття інтонації у англійській чи вплив відсутності граматичних родів в китайській мові на засвоєння родів в англійській мові (для носіїв деяких інших мов).

Також є вивчення стратегії, котрі білінгви, які володіють китайською та англійською, застосовують при перемиканні між мовами та засвоєнні нових знань у мовах.

Кількість досліджень у цих галузях є постійно зростаючою, адже інтерес до вивчення китайської та англійської мов у світі залишається високим.

Популярність китайської мови у світі значно зросла, а це говорить про те, що саме така країна як Китай, досить сильно розширила власні економічні зв'язки із різними країнами. Також відзначимо, що в Китаї розвинутий туризм, тому туристи, що багато подорожують цією країною, цікавляться її мовою, релігією та культурою, вивчають різні традиції, музику і літературу. Є люди, що вчать китайську мову пов'язуючи це із подальшою перспективою влаштування на гарну посаду та прагнуть дітей також навчити китайській мові, оскільки, на їхню думку, в майбутньому це може бути значною перевагою для отримання високооплачуваної роботи.

Згідно площі Китай знаходиться на 4 місці і при цьому кожним п'ятим жителем планети є китаєць, причому у самій країні мешкоє вчетверо більше населення аніж, для прикладу, у Сполучених Штатах [3].

Якщо при процесі навчання англійської мови (особливо усного мовлення) досі існує цілий ряд питань, що пов'язані з визначенням ролі та зв'язку видів мовної діяльності (усне мовлення, слухання, читання, письмо, переклад), то при викладанні китайської виникає і ще ряд додаткових складнощів, котрі є пов'язаними з його специфікою – ієрогліфічною писемністю.

Беззаперечно, що всі аспекти мови (серед яких, фонетика, граматики, лексика та ієрогліфіка) із самого початку мають служити досягненню головної

цілі – навчання активного володіння усною мовою. Тому, система навчання китайській мові має характеризуватись такими особливостями:

- мовною направленістю та вибором вивчення мови, що буде свідомим;
- зіставленням із рідною мовою;
- пов'язаним розвитком умінь і навичок говоріння, а також аудіювання та читання;
- застосуванням сучасних технологій.

Згідно даної системи навчання, головний акцент заняття направляється на вправи, котрі спрямовуються на розвиток усієї мовної діяльності.

Роз'яснення мовного матеріалу, згідно із такою особливістю розглядається як інструктаж та певне пояснення згідно вибору різних мовних вправ. У якості головних об'єктів щодо контролю не виносяться знання студентами стосовно лексики або граматики, а уміння і навички застосування мови. В процесі контролю умінь та навичок перевіряються знання. З метою досягти даної мети, структура процесу навчання китайської мови побудовується таким чином, щоб студенти були максимально активними і самостійними. Студенти на заняттях мають виконувати завдання із розпізнавання іноземної мови, а також висловлювати свої думки китайською мовою у рамках вивченого лексично-граматичного мінімуму. Під час вибору методів і прийомів, котрі забезпечать володіння розмовною іноземною мовою, обов'язковим є врахування вікових та психологічних особливостей студентів, їх мотивації та інтересів [20, с. 139].

Наявні різні методики щодо вивчення англійської мови. Кожна з методик містить власні переваги та особливості. Вибір методу навчання є залежним відповідно від індивідуальних потреб, а також цілей, уподобань та можливостей студента. Для того, щоб швидше прийти до поставленої цілі у вивченні англійської можливе об'єднання цих методів.

Класичні та сучасні методи вивчення англійської мови представлені нижче:

Курси англійської мови.

Для багатьох груповий формат – популярний вибір. Курси мають фіксовані дні та час, тому нема змоги відкладати їх. Кваліфіковані викладачі забезпечують структуровану підготовку, щоб студенти могли отримати найкращі результати. На курсах можливе слухання аудіо- та відеоуроків, присутнє виконання інтерактивних завдань та тренувань спілкування із іншими студентами.

Репетитори.

Краще вивчати англійську мову з викладачами. На окремих курсах викладачі коригують свої плани навчання відповідно до потреб та рівнів певного студента. Ті, хто хоче персоналізовану допомогу, щоб дізнатися про матеріал і приділяти більше уваги полюбили цю техніку. Додаткові курси для окремих студентів – це гнучкий графік і здатність проводити їх у зручний час для студента.

Розмовні клуби.

У відвідуванні клубів з носіями є багато переваг. По-перше, студент має можливість вчитися у людей, які знають англійську з дитинства. По-друге, це допомагає вдосконалити навички спілкування в реальних ситуаціях. По-третє, відвідування розмовного клубу створює можливості для культурних обмінів та нових знайомих. Крім того, це стимулює мотивацію вивчати мову, сприяє впевненості в собі та розвитку мовленнєвих навичок [6].

Самостійне навчання.

Щоб почати вчитися, потрібно переглядати рівень володіння англійською мовою. Потім вивчати мову за власним графіком і можна використовувати різні підручники. Можуть бути використані також онлайн-курси, відеоуроки та мобільні додатки. Деякі люди обирають самостійне навчання як додаток до основного, а деякі люди навчаються самі без допоміжних курсів. У такому підході важливо дотримуватися самовіддачі, оскільки важко досягти бажаного результату без цього.

Імерсія та мовні подорожі.

Студенти занурюються в навколишнє середовище використання англійської мови щодня, прискорюючи своє розуміння мови. Тому потрібно спланувати подорож до англomовної країни чи застосовувати інтернет-ресурси іноземною мовою регулярно. Так можна попрактикувати різні аспекти мови.

Використання мовних додатків.

Тепер мобільні додатки є сучасним способом вивчення англійської мови. Можливе навчання з допомогою JustSpeak AI, Duolingo, Rosetta Stone чи Babbel. Додатки дуже популярні, тому що вони запропоновують короткі і цікаві заняття. Їхня зручність ще й у тому, що їх можливо використовувати у будь-який час.

Читання та перегляд відео англійською.

Читання книг, а також перегляд фільмів на англійській мові допоможе розширювати словниковий запас і покращить розуміння мови [6].

Важливо цілеспрямовано працювати з метою досягнення бажаного результату. Поєднання різних підходів може бути найефективнішою стратегією для вивчення англійської мови та для досягнення бажаного рівня володіння нею.

Як вказує Кушнір І.А., збільшення значення стосовно володіння іноземними мовами у всіх сферах професійної діяльності ставить перед системою сучасної мовної освіти нові виклики. Навчальні заклади мають підготувати випускників, котрі умітимуть застосовувати іноземні мови (включаючи такі, як китайську та англійську), у комунікативних цілях, а також будуть здатними розв'язати творчі завдання, брати активну участь у міжкультурному спілкуванні. Зараз видається більш доцільним (хай не повністю досконале) знання декількох мов, аніж абсолютне володіння тільки однією іноземною мовою [4, с. 1].

Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови може включати як вже попередньо перераховані класичні та сучасні методи вивчення іноземної мови (курси, репетитори, розмовні клуби, самостійне навчання, імерсію та мовні подорожі, використання мовних додатків, читання та

перегляд відео), так і інтенсивне навчання. Інтенсивне навчання є видом навчання, що направлений на вивчення іноземної мови на розмовному рівні. Як мета інтенсивного навчання виступає те, щоб упродовж найкоротшого часу опанувати основні аспекти розмовної іноземної мови. Саме поняття щодо мети інтенсивного навчання включає принцип щодо організації особистісного спілкування (багатопланового). Зміст такого навчання включає оволодіння комплексом умінь, а також навичок на рівні, що буде достатнім для ефективної комунікації у конкретній сфері, а також оволодіння матеріалом, котрий забезпечує сформування, розвиток і застосування даних навичок та умінь. Як зазначає Луганська Ж.А., поняття щодо змісту інтенсивного навчання охоплює принципи особистісно-рольової побудови процесу навчання та поетапно-концентрованої побудови матеріалу для навчання та самого процесу навчання. Методи інтенсивного навчання визначаються згідно принципу колективної взаємодії [5, с. 3].

У процесі інтенсивного навчання іноземним мовам, наявні кілька рівнів спілкування. Дуже високий в інтенсивному навчанні рівень особистісного спілкування чи неформального. Наступний рівень відноситься до загального, так званого «наскрізного» сюжету, котрий з'єднує всі заняття із підручника. Кожне заняття постає наступним етапом сюжетного розвитку, де участь беруть усі студенти впродовж певного навчального періоду. Викладач має вміти підбирати цей сюжет, котрий збагатить лексичний запас групи, а також буде відповідати їх інтересам. Певні заняття викладач має побудувати згідно принципу мікросценарію, де заняття розподіляться на блоки [23].

Як один із факторів, що характеризують інтенсивне навчання іноземним мовам являється забезпечення навчально-виховних цілей згідно мінімального терміну максимального об'єму навчального матеріалу, що необхідний для того, щоб ефективно досягти навчальних цілей.

Мовні курси, котрі зорієнтовані на навчання розмовній мові, мають будуватись на словниковому запасі. Цей словниковий запас має складати не менше 2500 лексичних одиниць, з метою забезпечення сформування навичок

повністю всіх видів мовленнєвої діяльності. Варто враховувати, той факт, що за таких умов в активному словниковому запасі студентів буде налічуватись близько 1200-1500 лексичних одиниць [23, с. 4]. На першому етапі навчання студенти вивчають приблизно $2/3$ словникового запасу. Другий етап навчання іноземної мови передбачає невелику чисельність нового лексично-граматичного матеріалу із поступовим поетапним його збільшенням та збільшенням об'єму навчальних текстів. Третій етап виділяється вже значним збільшенням кількості та об'єму навчальних текстів з іноземної мови.

Вивчення китайської та англійської мови на курсах повинно ґрунтуватись на принципі різноманітності, що включає чергування різних видів вправ у відповідності до рівня знань студентів.

РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ АВТОРСЬКОГО КУРСУ ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНОГО ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (1 РІК НАВЧАННЯ)

2.1. Цільова настанова

Багато із навчальних закладів вважають, що вивчення іноземних мов виступає однією зі складових якісної сучасної освіти. Сьогодні ж основними іноземними мовами, котрі вивчаються у США, є іспанська та китайська. При цьому, варто відзначити, що Міністерство оборони США внесло також китайську мову до списку таких, що є найбільш стратегічно значущими мовами. Більше того, китайська мова внесена ще й до іншого, так званого «стратегічного» списку. Очікується, що у найближчі тридцять років саме китайська мова буде однією із найпоширеніших мов у сфері бізнесу [9].

Китайська та англійська мови є одними із міжнародних мов майбутнього через стрімкий розвиток економіки як Китаю, так і США. Зважаючи на сучасні глобалізаційні процеси кількість бажаючих вивчити ці мови збільшилася. В той час, коли деякі люди обирають вивчати ці іноземні мови в університеті, також є й такі, що надають значну перевагу мовним курсам, на яких застосовується інтенсивний метод навчання. В основі цього методу лежить оволодіння як діяльнісним, особистісно-рольовим, так і ситуативно-тематичним принципами вибору щодо мовного матеріалу.

Авторський курс надасть студентам теоретичні знання та практичні навички говоріння, читання та письма китайською та англійською мовами.

Наскрізна ідея авторського курсу полягає в тому, щоб показати студентам їхні невикористані можливості та безмежний потенціал, котрий вони мають і навчити ними користуватися, показати їм як можна поєднувати вивчення китайської та англійської мови.

Вивчення та дотримання основних положень курсу дозволить кожному зацікавленому та наполегливому слухачу досягнути надані матеріали та оволодіти новими знаннями.

Авторський курс особливо важливий для тих хто прагне надалі вивчати поглиблено китайську та англійську мови з метою вільного володіння ними.

Китайська та англійська мови стають все більш популярними та використовуються у всьому світі в різних сферах діяльності. Тому, щоб залишатися конкурентоспроможним, варто поцікавитись вивченням цих мов.

Вивчення іноземних мов стимулює мозок та тренує його. У людини, котра займається вивченням мов тренується пам'ять, а також значно покращується логічне мислення [11]. Ця людина швидше знайде вихід із різних ситуацій та більш світло мислить, ніж люди, котрі не вивчають іноземні мови.

2.2. Необхідність створення авторського курсу

Необхідність створення авторського курсу зумовлена багатьма факторами:

- тенденціями в освітньо-виховних інститутах;
- зростаючим інтересом українських громадян до вивчення китайської та англійської мови;
- багато українських здобувачів освіти виявляють бажання вивчати китайську та англійську мови (або в аудиторний час, чи одночасно в аудиторний і позааудиторний час), причому переважна більшість хотіли б вивчати іноземну мову з носіями мови;
- переважна більшість українських ВНЗ у сучасних умовах не можуть запропонувати таку освітню послугу, як викладання китайської мови [10, с. 6].

На жаль, наразі українські ВНЗ не мають достатніх організаційно-економічних ресурсів для того, щоб започаткувати новітні освітніх програми, а також розширити уже наявні освітні програм, у тому числі і в частині широкого викладання китайської та англійської мов, навіть попри присутність попиту із боку студентів. Адже організація вивчення іноземних мов є

складним процесом, котрий має бути повноцінно забезпеченим спеціалізованим обладнанням, кваліфікованими кадрами, а також навчальною та методичною літературою тощо [7].

Слід вжити додаткових заходів з метою підтримки можливостей вивчення китайської та англійської мов здобувачами освіти, у тому числі в закладах освіти.

Наведені аргументи дають змогу зробити висновок щодо необхідності та актуальності впровадження авторського курсу «Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови» в навчальні плани закладів, а також для підвищення професійної компетентності у процесі самоосвіти.

2.3. Організаційно-методичні рекомендації

Програма авторського курсу може вивчатися на лекціях, семінарах, практичних заняттях. Активність слухачів у процесі навчання забезпечується за рахунок реалізації особисто-діяльнісного та діалогічного підходів, а також використання активних форм навчання.

На сьогодні не існує універсального методу, оскільки ефективність того чи іншого методу залежить від багатьох факторів. На сучасному етапі розвитку методики відбувається інтеграція методів. Можна сказати, що почалося утворення комплексного методу, який вбирає в себе кращі елементи різних методів. Більшість сучасних методів є комунікативно-орієнтованими, а одна з їхніх основних ознак – творчість учнів [2, с. 46].

У процесі проведення запропонованих в курсі занять передбачається створення постійного зворотного зв'язку із слухачами. Кожне заняття може розпочинатися з контролю, взаємоконтролю, а також запитань, котрі цікавлять, як з боку слухачів, так і викладача.

Закріплення отриманих знань проводиться на семінарах і практичних заняттях, а також у процесі самостійної роботи.

Програма може використовуватись по-різному. Для прикладу, вивчення авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання) проводиться за цією програмою у повному обсязі чи частково. Також може використовуватись самостійно, при проведенні занять обсягом 2-4 години. Може бути використана за тематикою, котру обрали користувачі. Авторський курс також можливо застосовувати при розробці на його основі окремих навчальних програм у педвузах, коледжах чи інших ВНЗ.

Для самостійної роботи над взаємозв'язаним вивченням китайської та англійської мови (1 рік навчання) при потребі слухачам видається електронна версія запропонованого курсу.

2.4. Зміст авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання)

Для того, щоб студенти краще засвоювали теми та їм було легше у процесі їх вивчення, пропонуємо проводити в один день заняття із вивчення китайської мови, а в інший день заняття із вивчення англійської мови і надалі заняття будуть так чергуватись. Завершальні ж заняття пропонуємо об'єднати із метою порівняння результатів, висловлення вражень студентів стосовно такого авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови.

Мета авторського курсу – вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання), засвоєння базових знань із граматики і лексики, а також оволодіння фонетичною системою мов та навичками каліграфії.

Під час розробки авторського курсу нами були застосовані наступні принципи навчання для вивчення китайської та англійської мови як іноземної:

- поєднання як структурного, так і функціонального та культурного компонентів;

- свідомий та цілеспрямований відбір матеріалу не лише у теорії, а й на практиці, що є відповідним принципу функціональності у науці методики викладання;
- комплексне навчання всіх видів мовленнєвої діяльності (тобто, аудіювання, говоріння, читання, письма);
- послідовне просування вперед, а також звернення уваги на повторення матеріалу із попереднього заняття, що відповідає принципу системності та послідовності.

Авторський курс буде складатись із вступної частини. У вступній частині буде подаватись опис стосовно фонетичної системи китайської мови та відповідно фонетичної системи англійської мови. Виокремлення саме фонетичної інформації окремим розділом є продиктованим потребою зосередження ретельної уваги студентів на одному із найважливіших та складних етапів щодо засвоєння мови, тобто оволодінні артикуляційною базою. Саме правильність у вимові тонів забезпечить можливість донести зміст повідомлення до того, з ким відбувається спілкування. Саме тому, усвідомлення теоретичне та засвоєння практичне у вимові окремих звуків та тонів постає як дуже важлива умова для дальшого успішного опанування мовою.

Структура перших заняття у авторському курсі буде складається із наступних підрозділів:

- 1) діалог стосовно теми заняття;
- 2) нова лексика щодо теми;
- 3) фонетичні вправи;
- 4) лексичний коментар;
- 5) пояснення щодо граматичних явищ;
- 6) культурологічний коментар;
- 7) лексичні і граматичні вправи, що стосуються теми;
- 8) ключі щодо ієрогліфів, котрі зустрічаються у новій лексиці (стосується китайської мови),

9) етимологічний аналіз;

10) правопис.

Стосовно лексичних коментарів, то там розглядатимуться питання, що є спірними щодо вживання лексем, котрі наявні у тексті заняття. Також там будуть розглядатись особливості лексичних структур, таких на котрі слід звертати свою увагу.

У граматичному підрозділі буде подано тлумачення щодо граматичних явищ (переважно структур) досліджуваних мов, котрі наявні у запропонованому тексті. У цьому підрозділі буде приділено увагу поясненню матеріалу через проведення паралелей із відповідно такими ж явищами граматики в українській мові. Робляться наголошення стосовно особливостей перекладу речень із певною граматичною структурою відповідно на українську мову, а саме це підготує студента надалі до практики перекладу.

Лексико-граматичні вправи, що пропонуються нададуть змогу здійснити закріплення нового матеріалу, а також повторити той, що було попередньо засвоєно [16, с. 119]. Також включаються різноманітні види роботи. Це можуть бути і вправи на підстановку, котрі зафіксують слова, котрі завчені та фрази. Також включаються творчий вид роботи, відбувається складання речень, а також діалогів, написання творів. Все це закріпить уже здобуті раніше знання та розвине у студентів комунікативні здібності.

Як важлива частина заняття пропонується додатковий текст для читання. До самого тексту потім додається блок із завданнями, що спрямовані на те, щоб студенти зрозуміли зміст тексту та окремі його слова і словосполучення. Щодо лексичного складу тексту, то він буде виходити за межі заняття, адже студенти будуть тренуватись працювати із логікою, а також вчитись правильно користуватися при потребі словником.

Значна увага буде приділятися культурологічному коментарю та етимологічному аналізу. Культурологічний коментар складається на основі наукових і енциклопедичних праць [20, с. 192]. Саме ця інформація вміщує в собі характер, що є практичним, адже вона допоможе студентам детальніше та

значно глибше зрозуміти особливості щодо буття сучасних китайців та англійців, а також їхніх традиції та культури у межах тем, котрі запропоновані. Культурологічна інформація може також розкривати витоки стосовно мовних явищ (для прикладу, це можуть бути назви або формули мовного етикету тощо).

Етимологія є цікавою та корисною інформацією, котра завжди звертає увагу тих, хто розпочинає освоювати іноземні мови [13, с. 729]. Відзначимо, що вміння ніби «розшифрувати» символи китайського ієрогліфічного рисунка допоможе у запам'ятанні ієрогліфів та у швидкому відтворення їх при письмі.

Отже, курс буде розпочинатись із загального ознайомлення з китайською та англійською мовами.

1. ФОНЕТИЧНИЙ КУРС КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Ініціалі та фіналі

Тони у китайській мові

Голосні звуки китайської мови

Приголосні звуки китайської мови

Назалізовані фіналі

Зміни тонів у потоці мовлення

Таблиця китайської транскрипції пін'їнь

1. ФОНЕТИЧНИЙ КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ініціалі та фіналі

Тони у китайській мові

Голосні звуки англійської мови

Приголосні звуки англійської мови

Назалізовані фіналі

Зміни тонів у потоці мовлення

Таблиця китайської транскрипції пін'їнь

2. КЛЮЧІ ІЄРОГЛІФІВ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Поняття ієрогліфів та їх особливості

Нові слова

Фонетика. Вправи на вимову тонів

Граматика. Порядок слів у китайському реченні. Питальне речення з «». Коротке питальне речення з часткою «» (А Ви/ти?). Використання прислівника «».

Культурологічний коментар. Форми привітань в Китаї. Універсальні та особливі словесні форми привітань. Ситуативні форми особливих словесних привітань. Запозичені словесні форми привітань.

Вправи та практикум. Вправи на підстановку. Переклад китайською мовою. Діалог за наступною схемою. Вставте питальну частку. Утворіть речення. Діалогічне мовлення.

Ключі ієрогліфів.

Етимологія ієрогліфів.

Правопис ієрогліфів.

2. АЛФАВІТ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Особливості англійської мови та алфавіту

Нові слова

Фонетика. Вправи на вимову тонів

Граматика. Порядок слів у англійському реченні. Питальне речення. Коротке питальне речення. Використання прислівників.

Культурологічний коментар. Форми привітань в США. Універсальні, особливі та ситуативні словесні форми привітань. Запозичені словесні форми привітань.

Вправи та практикум. Вправи на підстановку. Переклад англійською мовою. Діалог за схемою. Вставте питальну частку. Утворіть речення. Діалогічне мовлення англійською мовою.

Ключі алфавіту.

Етимологія алфавіту та окремих слів.

Правопис.

Згідно такої структури пропонується проведення 10 занять із китайської мови та 10 занять із англійської мови. Також пропонується 10 спільних занять.

Теми, що будуть застосовані на заняттях із китайської мови:

该课是一个	问候
该课是两个	就业
该课是三个	我的国家
第四课	很高兴见到你
该课是五	你在哪里可以吃？
第六课	让我们玩
第七课	允许您介绍？
第八课	我的家人
九教训	多大了
第十课	远足

Теми, що будуть застосовані на заняттях із англійської мови:

Classes 1	Greetings
Classes 2	Employment
Classes 3	My country
Classes 4	Nice to meet you
Classes 5	Where can you eat?
Classes 6	Let's play
Classes 7	Allow you to introduce?
Classes 8	My family
Classes 9	How old is
Classes 10	Hiking

Після проведення окремих підготовчих занять, що будуть пропонуватися в авторському курсі, студентам значно легше буде досягнути взаємопов'язані заняття. Взаємопов'язані заняття поділяємо на три чотири частини. Перша частина включатиме китайську мову, друга частина міститиме англійську мову, а третя частина – порівняння та контраст, четверта – домашнє завдання.

Зміст взаємозв'язаних занять із вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання) включатиме наступні теми занять:

Привітання

Базові структури

Числа

Моя сім'я

Кольори

Опис предметів (колір + іменник)

Основна лексика (їжа)

Дієслова «любити» та «їсти»

Основна лексика (одяг)

Основні місця, локації

Зміст наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1. Зміст взаємозв'язаних занять із вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання)

Тема №	Китайська мова	Англійська мова
1.	问候	Greeting
2.	基本结构	Basic structures
3.	数字	Numbers
4.	我的家人	My family
5.	颜色	Colors
6.	项目描述 (颜色 + 名词)	Description of items (color + noun)
7.	基本词汇 (食物)	Basic vocabulary (food)

8.	动词“爱”和“吃”	The verbs “love” and “eat”
9.	基本词汇 (衣服)	Basic vocabulary (clothing)
10.	主要位置	The main places, locations

Наведемо декілька із цих занять нижче.

Перше взаємозв’язане заняття з вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання) проведемо за темою «Привітання».

Частина 1: Основи китайської мови

Тони:

Пригадування та пояснення чотирьох основних тонів у китайській мові та нейтрального тону.

Важливість тонів для розуміння значення слів.

Прості склади для практики тонів (наприклад, ма у різних тонах: mā, má, mǎ, mà, ma).

Піньїнь (pīnyīn):

Введення в систему романізації китайської мови.

Основні ініціали (початкові приголосні звуки) та фінали (складові голосні та кінцеві приголосні звуки).

Прості склади для практики піньїнь: bā, mā, nǐ, hǎo.

Вітання та прощання, що є базовими:

早上好 (zǎoshang hǎo) – Доброго ранку

下午好 (xiàwǔ hǎo) – Доброго дня

晚上好 (wǎnshang hǎo) – Доброго вечора

你好 (nǐ hǎo) – Привіт (неформально)

您好 (nín hǎo) – Вітаю (формально, до старших або поважних людей)

你好吗？(nǐ hǎo ma?) – Як справи?

再见 (zàijiàn) – До побачення

Відповідь на запитання стосовно того, як справи:

我很好。(wǒ hěn hǎo.) – У мене все добре.

一切都不好。 – Все погано.

一切都稳定。 – Все стабільно.

很高兴认识你。(hěn gāoxìng rènshi nǐ.) – Дуже приємно познайомитися.

Розглянемо як представляти себе:

我叫... (wǒ jiào...) – Мене звати...

我是...人。(wǒ shì... rén.) – Я ... (національність).

Для прикладу: 我是乌克兰人。(wǒ shì Wūkèlán rén.) – Я українець.

Частина 2: Основи англійської мови

Повторення алфавіту та вимови. Короткий огляд англійського алфавіту.

Розгляд основних правил вимови голосних та приголосних звуків.

Приклади слів для практики вимови: cat, dog, sun, tree, book.

Вітання та прощання, які є базовими:

Good morning – Доброго ранку

Good afternoon – Доброго дня

Good evening – Доброго вечора

Hello / Hi – Привіт

How are you? – Як справи?

Відповіді на запитання: I'm fine, thank you. / I'm good тощо.

Nice to meet you – Приємно познайомитися

Goodbye / Bye – До побачення

Процес представлення себе:

My name is... – Мене звати...

I am from... – Я з...

Частина 3: Порівняння та контраст

Обговорення стосовно відмінностей у фонетиці між китайською та англійською мовою (для прикладу, вказується про наявність тонів у китайській).

Порівняння структур вітань та представлення себе в двох досліджуваних мовах.

Заохочення щодо подальшого спостереження за іншими відмінностями по мірі вивчення мов.

Домашнє завдання:

Китайська мова: Потренуватися у вимові тонів. Повторити піньїнь та вивчені вітання та фрази. Сказати «你好» декільком людям та запитати як справи.

Англійська мова: Повторити вивчені вітання і фрази. Привітатися з кимось англійською та запитати про те, як у цієї людини справи.

Розширимо за допомогою цього заняття словниковий запас та розуміння структур, що є базовими.

Заняття 2. Базові структури

1. Китайська мова

Особові займенники:

我 (wǒ) – я

你 (nǐ) – ти (неформально)

您 (nín) – Ви (формально)

他 (tā) – він

她 (tā) – вона (хоча вимова така ж сама, ієрогліф різний)

它 (tā) – воно (для неживих предметів та тварин)

Розглянемо присвійні займенники. У китайській мові присвійність зазвичай виражається за допомогою додавання частки 的 (de) після особового займенника:

我的 (wǒ de) – мій

你的 (nǐ de) – твій

您的 (nín de) – Ваш

他的 (tā de) – його

她的 (tā de) – її

它的 (tā de) – його/її (про неживі предмети та тварин)

Дієслово 是 (shì) – бути є основним дієсловом-зв'язкою, котре відповідає англійському "to be".

Наведемо прості речення з 是 (shì):

我是学生。(wǒ shì xuésheng.) – Я студент.

你是我的朋友。(nǐ shì wǒ de péngyou.) – Ти мій друг.

他很高兴。(tā hěn gāoxìng.) – Він дуже радий. (hěn - дуже, gāoxìng - радий)

她是老师。(tā shì lǎoshī.) – Вона вчителька.

这是书。(zhè shì shū.) – Це книга. (zhè - це, shū - книга)

Основні іменники:

书 (shū) - книга

桌子 (zhuōzi) - стіл

椅子 (yǐzi) - стілець

房子 (fángzi) - будинок

水 (shuǐ) - вода

饭 (fàn) - їжа/рис (залежно від контексту)

名字 (míngzi) - ім'я

朋友 (péngyou) - друг

学生 (xuésheng) - студент

老师 (lǎoshī) - вчитель

Частина 2: Англійська мова

Займенники:

Особові займенники однини: I (я), you (ти/ви), he (він), she (вона), it (воно).

Присвійні займенники однини: my (мій), your (твій/ваш), his (його), her (її), its (його/її - про неживі предмети та тварин).

Демонстраційні займенники однини: this (цей), that (той).

Дієслово "to be" (бути) в теперішньому часі:

Форми: am (для I), is (для he, she, it), are (для you, we, they - хоча займенники множини ми розглянемо пізніше).

Прості речення з дієсловом "to be":

I am a student. – Я студент.

You are my friend. – Ти мій друг.

He is happy. – Він щасливий.

She is a teacher. – Вона вчителька.

It is a book. – Це книга.

Основні іменники:

Кілька простих іменників: book (книга), table (стіл), chair (стілець), house (будинок), water (вода), food (їжа), name (ім'я), friend (друг), student (студент), teacher (вчитель).

Частина 3: Порівняння та контраст

Порівняння утворення присвійних займенників (суфікс у англійській мові проти частки 的 в китайській мові).

Обговорення ролі дієслова "to be" та його еквівалента 是 (shì) у простих реченнях.

Звернення уваги на відсутність граматичного роду у китайських займенників (він/вона/воно вимовляються однаково: tā).

Домашнє завдання:

Китайська мова: вивчити нові займенники та іменники, а також ієрогліф 是 (shì). Написати пінйін та ієрогліфи 5 простих речень, використовуючи 是 (shì) та нову лексику. Звернути увагу на тони.

Англійська мова: вивчити нові займенники та іменники. Скласти 5 простих речень, при цьому використовуючи дієслово "to be" та нову лексику.

Наступне заняття сфокусується на базовій лексиці чисел. Ця лексика є фундаментальною для подальшого вивчення як китайської, так і англійської мов.

Заняття 3. Числа

Здійснюється швидке повторення вивчених вітань та фраз представлених в попередньому уроці. Проводиться коротка рольова гра «Знайомство».

Здійснюється повторення вивчених вітань та фраз. Звертається особлива увага на правильну вимову тонів.

Частина 1: Китайська мова

Введення лексики. Відбувається представлення чисел (від одного до 50) разом із пінйін та ієрогліфами. Наведемо декілька з них:

一 (yī) – 1 (перший тон)

二 (èr) – 2 (четвертий тон)

三 (sān) – 3 (перший тон)

四 (sì) – 4 (четвертий тон)

五 (wǔ) – 5 (третій тон)

六 (liù) – 6 (четвертий тон)

七 (qī) – 7 (перший тон)

八 (bā) – 8 (перший тон)

九 (jiǔ) – 9 (третій тон)

十 (shí) – 10 (другий тон)

Здійснюється детальне пояснення та практика вимови кожного числа, приділяється особлива увага правильним тонам.

Написання ієрогліфів. Здійснюється пояснення основних штрихів, особливостей та порядку їхнього написання для кожного ієрогліфа. Показується анімація написання.

Застосовуються ігри та вправи:

Пропонується показати кількість пальців та просити назвати число китайською (із тоном).

Показуються картки із ієрогліфами та пропонується прочитати (з пінїнь та тоном).

Пропонується порахувати кількість предмети (палички тощо) китайською мовою.

Гра "What's missing?". Запропоновано показати ряд ієрогліфів чисел, потім прибрати один та запитати, котрий ієрогліф зник.

Написати декілька разів кожен ієрогліф, слідкуючи за порядком штрихів.

Частина 2: Англійська мова

Введення лексики: one, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten... і так до 50-ти.

Вимова. Слідкуємо за чіткою вимовою кожного числа. Звертається увага на можливі складні звуки (наприклад, "th" у "three").

Візуалізація. Використовуються пальці, рисунки із відповідною кількістю предметів, а також представляються картки з числами та словами.

Ігри та вправи:

Показувати кількість паличок та просити назвати відповідне число англійською мовою.

Показувати картки із зазначеними числами і просити їх прочитати.

Рахувати предмети навколо (кількість вазонів, стільців, зошитів, ручок тощо) англійською мовою.

Гра "What's missing?". Показується ряд чисел, далі прибирається одне і запитується, котре із чисел відсутнє.

Частина 3: Порівняння та контраст

Звучання. Обговорюється, наскільки по-різному відбувається звучання чисел у мовах. Звертається увага на відсутність тонів у англійській мові та їх головну роль у китайській мові.

Писемність. Пропонується порівняти написання чисел (літери проти ієрогліфів). Згадати, що ієрогліфи мають своє конкретне значення та історію, на відміну від літер, котрі є звуковими символами.

Простота чи складність. Запитується у студентів, що на їхню думку легше та складніше у процесі вивчення чисел (це може бути, вимова у англійській мові, а тони та ієрогліфи в китайській мові).

Універсальність. Згадати, що саме арабські цифри застосовуються в обох культурах, проте важливим є знання назв чисел двома мовами.

Домашнє завдання:

Китайська мова: вивчити піньїнь, тони та ієрогліфи для чисел.

Написати кожен ієрогліф, звертаючи увагу на порядок штрихів.

Англійська мова: вивчити написання та вимову чисел.

Намалювати групи предметів і підписати кожен групу відповідним числом англійською мовою.

Далі вводиться базова лексика, пов'язана із сім'єю. Це тема буде корисною та дасть змогу застосовувати як особові займенники, так і дієслово "бути", котрі вже вивчалися.

Заняття 4. Моя сім'я

Китайська та англійська мови: проводиться швидке повторення вивченої попередньо теми, задаються запитання про вік та студенти на них відповідають. Пропонується запитати один одного стосовно віку. Можливо запитувати про те, який вік інших членів родини.

Частина 1: Китайська мова:

Введення лексики. Процес наведення членів сім'ї китайською мовою (разом із піньїнь та ієрогліфами):

家 (jiā) – сім'я, дім (перший тон)

妈妈 (māma) – мама (перший + нейтральний тон)

爸爸 (bàba) – тато (четвертий + нейтральний тон)

哥哥 (gēge) – старший брат (перший + нейтральний тон)

弟弟 (dìdi) – молодший брат (четвертий + нейтральний тон)

姐姐 (jiějie) – старша сестра (третій + нейтральний тон)

妹妹 (mèimei) – молодша сестра (четвертий + нейтральний тон)

奶奶 (nǎinai) – бабуся (по батьковій лінії) (третій + нейтральний тон)

爷爷 (yéye) – дідусь (по батьковій лінії) (другий + нейтральний тон)

外婆 (wàipó) – бабуся (по материній лінії) (четвертий + другий тон)

外公 (wàigōng) – дідусь (по материній лінії) (четвертий + перший тон)

Вимова. Відбувається роз'яснення і практика щодо вимови слів, також увага звертається на тони.

Звертання. Звертається увага на звертання, які є типовими у китайській сім'ї.

Займенник присвійний "我的 (wǒ de)" (мій) вводиться у фразях, що є простими. Для прикладу:

"这是我的妈妈 (Zhè shì wǒ de māma)." – Це моя мама.

"那是我的哥哥 (Nà shì wǒ de gēge)." – То мій старший брат.).

"的 (de)" – присвійна частка (нейтральний тон).

Практичні вправи:

Показати фотографію та запитати: "这是谁? (Zhè shì shéi?)" – Хто це?

Студенти надають відповідь китайською мовою.

Заповнити пропуски у реченнях. Для прикладу, "他是我的 (Tā shì wǒ de)." – Він мій ____.

Намалювати сім'ю і підписати хто де китайською мовою.

Частина 2: Англійська мова

Введення лексики. Представлення сім'ї:

family

mother

father

brother

sister

grandmother

grandfather

Вимова. Відстеження чіткої вимови кожного слова.

Візуалізація. Використання фотографії, котрі ілюструють членів сім'ї.

Введення присвійних займенників "my", "your", "his", "her", "their" у фразях, що є простими (для прикладу, "This is my mother").

Практичні вправи:

Показати малюнок і запитати: "Who is this?". Студенти відповідають на запитання.

Заповнити пропуски у реченнях. Для прикладу, "He is my ___."

Намалювати свою сім'ю та підписати англійською мовою.

Частина 3: Порівняння та контраст

Кількість слів. Звернути увагу, що в китайській мові більш специфічні слова для різних родичів (зокрема, дідусь по батьковій лінії та дідусь по материній лінії). В англійській це є загальним (grandfather).

Присвійні займенники. Порівняти структуру у присвійних займенниках (my + іменник vs. 我 + 的 + іменник).

Звертання. Пригадати щодо важливості правильних звертань в китайській культурі.

Домашнє завдання:

Китайська мова: вивчити піньїнь та ієрогліфи для назв членів сім'ї.

Написати 7 речень про свою сім'ю, використовуючи "这是我的..." чи "那是我的..."

Англійська мова: вивчити назви членів сім'ї.

Написати 7 речень про сім'ю, із використанням "This is my..." чи "That is my...".

Отже, вивчати китайську та англійську мови за допомогою авторського курсу є амбітним та корисним планом. Вже за 1 рік навчання можливо досягти значних успіхів у вивченні обох мов.

ВИСНОВКИ

Отже, нами розглянуто особливості китайської та англійської мови. Китайська мова є однією із найстаріших мов у світі. Серед головних особливостей китайської мови: ієрогліфи, тони, слово розуміння, граматики, діалекти. Враховуючи ці особливості, вивчення китайської мови може бути викликом, проте це також відкриває дуже багато можливостей, зокрема і для спілкування із китайськими громадянами, а також поглиблення розуміння культури країни. Сучасна англійська мова належить до унікального лінгвістичного явища, враховуючи кількість національних, регіональних різновидів і моделей, у яких вона використовується в соціальній комунікації, а також враховуючи кількість носіїв нею як іноземної. Серед особливостей сучасної англійської мови: пневмомеханічна основа всіх звукових одиниць і самого процесу мовлення, що визначається будовою і функцією мовного органу; системний зв'язок між звуковими одиницями, їх положення в структурі слова чи речення; розрізнення різних стилів і жанрів мовлення; існують діалектні, місцеві та соціальні відмінності у вимові.

Виявлено взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови. Існують дослідження, котрі порівнюють процеси вивчення китайської та англійської мов. Вони виявляють спільні та відмінні риси та труднощі із якими стикаються при вивченні люди, рідною мовою котрих є китайська чи англійська. Для прикладу, може досліджуватись вплив тональної системи китайської мови відповідно на сприйняття інтонації у англійській чи вплив відсутності граматичних родів в китайській мові на засвоєння родів в англійській мові (для носіїв деяких інших мов). Також є вивчення стратегії, котрі білінгви, які володіють китайською та англійською, застосовують при перемиканні між мовами та засвоєнні нових знань у мовах. Кількість досліджень у цих галузях є постійно зростаючою, адже інтерес до вивчення китайської та англійської мов у світі залишається високим. Взаємозв'язане вивчення китайської та англійської мови може включати класичні та сучасні методи вивчення іноземної мови (курси, репетитори, розмовні клуби,

самостійне навчання, імерсію та мовні подорожі, використання мовних додатків, читання та перегляд відео), так і інтенсивне навчання. Вивчення китайської та англійської мови на курсах повинно ґрунтуватись на принципі різноманітності, що включає чергування різних видів вправ у відповідності до рівня знань студентів.

Наведено цільову настанову щодо створення авторського курсу. Авторський курс надасть студентам теоретичні знання та практичні навички говоріння, читання та письма китайською та англійською мовами. Наскрізна ідея авторського курсу полягає в тому, щоб показати студентам їхні невикористані можливості та безмежний потенціал, котрий вони мають і навчити ними користуватися, показати їм як можна поєднувати вивчення китайської та англійської мови. Вивчення та дотримання основних положень курсу дозволить кожному зацікавленому та наполегливому слухачу досягнути надані матеріали та оволодіти новими знаннями. Авторський курс особливо важливий для тих хто прагне надалі вивчати поглиблено китайську та англійську мови з метою вільного володіння ними. Китайська та англійська мови стають все більш популярними та використовуються у всьому світі в різних сферах діяльності. Тому, щоб залишатися конкурентоспроможним, варто поцікавитись вивченням цих мов.

Визначено необхідність створення авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Необхідність створення авторського курсу зумовлена багатьма факторами: тенденціями в освітньо-виховних інститутах; зростаючим інтересом українських громадян до вивчення китайської та англійської мови; багато українських здобувачів освіти виявляють бажання вивчати китайську та англійську мови (або в аудиторний час, чи одночасно в аудиторний і позааудиторний час), причому переважна більшість хотіли б вивчати іноземну мову з носіями мови; переважна більшість українських ВНЗ у сучасних умовах не можуть запропонувати таку освітню послугу, як викладання китайської мови.

Надано організаційно-методичні рекомендації. На сьогодні не існує універсального методу вивчення іноземних мов, оскільки ефективність того чи іншого методу залежить від багатьох факторів. На сучасному етапі розвитку методики відбувається інтеграція методів. Можна сказати, що почалося утворення комплексного методу, який вбирає в себе кращі елементи різних методів. Визначено, що більшість сучасних методів є комунікативно-орієнтованими, а одна з їхніх основних ознак – творчість учнів. У процесі проведення запропонованих в курсі занять передбачається створення постійного зворотного зв'язку із слухачами. Кожне заняття може розпочинатися з контролю, взаємоконтролю, а також запитань, котрі цікавлять, як з боку слухачів, так і викладача. Закріплення отриманих знань проводиться на семінарах і практичних заняттях, а також у процесі самостійної роботи.

Запропоновано зміст авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання). Для того, щоб студенти краще засвоювали теми та їм було легше у процесі їх вивчення, пропонуємо проводити в один день заняття із вивчення китайської мови, а в інший день заняття із вивчення англійської мови і надалі заняття будуть так чергуватись. Завершальні ж заняття пропонуємо об'єднати із метою порівняння результатів, висловлення вражень студентів стосовно такого авторського курсу взаємозв'язаного вивчення китайської та англійської мови. Мета авторського курсу – вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання), засвоєння базових знань із граматики і лексики, а також оволодіння фонетичною системою мов та навичками каліграфії. Згідно такої структури пропонується проведення 10 занять із китайської мови та 10 занять із англійської мови. Також пропонується 10 спільних занять. Після проведення окремих підготовчих занять, що будуть пропонуватися в авторському курсі, студентам значно легше буде досягнути взаємопов'язані заняття. Взаємопов'язані заняття поділяємо на три чотири частини. Перша частина включатиме китайську мову, друга частина міститиме англійську мову, а третя частина – порівняння та контраст, четверта – домашнє завдання. Зміст взаємозв'язаних занять із

вивчення китайської та англійської мови (1 рік навчання) включатиме наступні теми занять: привітання; базові структури; числа; моя сім'я; кольори; опис предметів (колір + іменник); основна лексика (їжа); дієслова «любити» та «їсти»; основна лексика (одяг); основні місця, локації.

Отже, вивчати китайську та англійську мови за допомогою авторського курсу є амбітним та корисним планом. Вже за 1 рік навчання можливо досягти значних успіхів у вивченні обох мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акбудаєв К.Г., Вечоринська Т.В. Історія китайської мови. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2020. 220 с.
2. Віротченко С.А., Лахмотова Ю.В. Особливості викладання іноземних мов у КНР : навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 52 с.
3. Китайська мова. URL: <https://myhouse.net.ua/languages/chinese/>
4. Кушнір І.А. Особливості викладання англійської мови як другої іноземної. URL: https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2017/12/9_kushn.pdf
5. Луганська Ж.А. Особливості інтенсивного навчання китайської мови на мовних курсах. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/300405022.pdf>
6. Методики вивчення англійської мови. URL: <https://justschool.me/uk/blog/metodyky-vyvchennya-anglijskoyi-movy/>
7. На офіційному сайті України з'явилася китайська мова. URL: <https://mfa.gov.ua/news/na-oficijnomusajti-ukrayini-zyavilasya-kitajska-mova>
8. Особливості китайської мови. URL: <https://pereklademo.com/features-of-chinese-ukr/>
9. Світ зацікавився китайською мовою. URL: <https://osvita.ua/languages/articles/5019/>
10. Чжу Цзінтао. Доступність китайської мови як навчальної дисципліни в Україні. URL: <file:///C:/TEMP/312977-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-724083-1-10-20241008.pdf>
11. Які переваги надає вивчення китайської мови сучасній людині. <https://zhzh.com.ua/internet/2-1-0-1212.html>
12. Bauer L. An Introduction to International Varieties of English. Edinburgh: Edinburgh University Press. 2002. 135 p.
13. Bolton, K. Chinese Englishes: A Sociolinguistic History (Studies in English Language). Cambridge: Cambridge University Press. 2003. 922 p.

14. Evelyn Hatch. Discourse and Language Education. Cambridge: Cambridge University Press. 1992. 333 p.
15. Graddol D. The Future of English? A guide to forecasting the popularity of the English Language in the 21st century. London : The British Council. 2000. 66 p.
16. Jenkins J. Who speaks English today? World Englishes: A Resource Book for Students. London : Routledge. 2003. 121 p.
17. Krashen S. Explorations in Language Acquisition and Use. Portsmouth: Heinemann. 2003.
18. Long Michael. "Focus on form: a design feature in language teaching methodology". In de Bot, K.; Ginsberg, R.; Kramsch, C. (eds.). Foreign language research in cross-cultural perspective. Amsterdam: John Benjamins. 1991. pp. 39–52
19. Rogers H. The sounds of language: An introduction to phonetics. London: Pearson Education Limited. 2012. 336 p.
20. Schneider E. The dynamics of New Englishes: from identity construction to dialect birth. Language. 2003. Vol. 79. №. 2. 281 p.
21. Trudgill P. International English: A Guide to the Varieties of Standard English. 4th ed. London : Arnold, 2002. 132 p.
22. ZhaoHong Han. Learner Spontaneous Processing of Input in Second Language Acquisition. 2012.
23. 徐子亮 , 吴仁甫 实用对外汉语教学法. – 北京大学出版社, 2006. 238 页.
24. 王友胜, 民国间古代文学研究名著导读. 上海 : 岳麓书社. 2010.